

Winterschool: al 10 jaar een succesformule

In de tien jaar van haar bestaan heeft de Winterschool zichzelf ruimschoots bewezen. Moh Daha, hoogleraar met emeritaat aan het LUMC in Leiden, was tien jaar lang één van de gangmakers. Dit jaar nam hij afscheid.

Wat stond jullie voor ogen bij de eerste Winterschool?

We wilden jonge nieronderzoekers bij elkaar brengen om ze kennis te laten maken met alle interessante aspecten van de nefrologie. De opzet was van begin af aan breed, laten zien waarin het Nederlands nieronderzoek uitblinkt en mensen in contact brengen met gerenommeerde internationale experts. Een doel is beginnende onderzoekers te leren scherpe vragen te stellen, zeker ook aan onderzoekers die op een voetstuk staan. En ik denk dat het geweldig goed heeft gewerkt. Mede dankzij de fantastische steun van de Nierstichting die zonder allerlei beperkende voorwaarden altijd geld beschikbaar heeft gesteld.

Op het symposium komen vaak intrigerende onderwerpen aan bod uit het voorfront van het onderzoek.

Bijvoorbeeld vorig jaar Jens Titze uit Duitsland, die onderzoek doet naar opslag van zout in de huid, een idee waar niemand ooit aan gedacht had en dat het gangbare model volkomen verandert. Of het jaar daarvoor Maria Rastaldi, die voor het eerst de overeenkomsten tussen de podocyten in de nieren en zenuwcellen op moleculair niveau heeft aangetoond. Die mensen zijn enorm druk bezet, we leggen ze ook in de watten als ze komen. Maar ze dragen bij aan het succes van de Winterschool, ze bieden een blik in de toekomst van het onderzoek.

Internationale gastsprekers zijn zeer lovend over de Winterschool.

Het is ook uniek, andere gebieden in Nederland kennen niets vergelijkbaars en zelfs internationaal is de formule bijzonder. De cursus geeft afwisseling tussen luisteren naar presentaties en zelfstudie in groepjes en toegang tot nieuwe ontwikkelingen. De cursusleiders zijn daarbij vaak de hele tijd aanwezig en aanspreekbaar. En er is een sociaal programma.

Hoe belangrijk zijn de sociale kanten van het onderzoek?

Erg belangrijk, persoonlijke contacten leggen de grondslag van je internationale netwerk. Dat werkt bijvoorbeeld door gesprekken die je met iemand voert tijdens een diner of op de borrel na afloop van een symposium. Dat element zit bewust in de Winterschool. De deelnemers werken zich echt te pletter, de eerste cursusdag kan elf of twaalf uur duren, maar in een relatief luxe omgeving waar voor alles is gezorgd. Voor jonge onderzoekers is dat nieuw: een zware cursus maar met ruime mogelijkheden voor sociale interactie. Dat is heel anders dan de collegebanken.

Deelnemers zijn steeds meer afkomstig uit een ander land. Is dat een ontwikkeling?

We zien nu een grote, wereldwijde verschuiving. Toen ik in 1965 uit Suriname naar Nederland ging om te studeren, kwam dat sporadisch voor. Maar het beeld is compleet gekanteld, er zijn internationale stromen ontstaan van jonge mensen op zoek naar een goede opleiding. Tegelijk is in Nederland de interesse voor het onderzoekerschap afgenomen. We zien dus meer influx van getalenteerde studenten in Nederland. Dat illustreert overigens wel het hoge niveau hier.

Wat is de rode draad van de Winterschool?

De opzet is in tien jaar nauwelijks veranderd: geef mensen de kans een eerste investering te doen in een toekomst in het onderzoek. Wij willen onze ambities overdragen op de deelnemers. Wat moet je doen om een goede onderzoeker te worden? Het draait om de wil het onbekende te verklaren en zo problemen op te lossen. Het is een goudkoorts. Het komt niet zomaar, het kost bloed, zweet en tranen. Maar als je slaagt ligt de wereld voor je open.

Arjen Rienks,
21 januari 2010